

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru cei din casa cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.,
a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumerează și la poște și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Edițiunea a doua.

De ce poate fi vorba?

Cetitorilor, nu vă mirați. Cegețați serios, cum am cugetat și noi și veți recunoaște cu noi împreună, că în împrejurările de față poate fi numai de un fiasco politic maghiar în edițiunea a doua.

Cutezați idee. Să îndrăznească cineva a vorbi sau a scrie, dar și numai a gândi la un fiasco politic maghiar acum, după ce politica maghiară a raportat atâtea victorii în două decenii și jumătate și în ajunul când are să încoroneze opera cu reformele bisericesti.

Și cu toate acestea n'avem ce să ne facem. Este convingerea noastră, că sântem aproape de fiasco politic maghiar în edițiunea a doua. Convingerea, care este întemeiată pe experiențe sigure de unsprezece ani, căle din repriză care se duce înapoi până la anii 1848 și 1849.

Comparând evenimentele politice și rezultatele lor dela 1867 încoace până astăzi, cu cele din cei doi ani de tristă aducere aminte, vom afla că seamănă, ca ou cu ou. Vom afla, că toată deosebirea între atunci și acum este, că atunci au mers toate iute, până când acum dezvoltarea evenimentelor este mai mărețată.

Și la 1848 și 1849 mania maghiarisării era motorul principal al politicii maghiare, cum este și acum dela 1867 încoace.

Însă atunci zelul a fost cu mult mai înflăcărat. Orbind pe cei mai mulți politici maghiari, i-a făcut să creadă, că Țerile-Ungurești, până bați în palme se pot conforma dorințelor produse de fanatismul neastempărat al închinătorilor maghiarisării. În zelul lor exagerat uitaseră, că mai sânt și alți oameni în lumea Țerilor-Ungurești. Unele împregiurări neastempărate de hărnicia politicilor maghiari, dar favorabile acestora, i-au făcut să se încreadă și să judece toate succesele unui noroc orb de succesele aptitudinilor lor.

Numai când pericolul s'a arătat într-o formă de tot concretă la porțile patriei, în vara anului 1849, au băgat de seamă, că și-au taxat prea sus puterile și că au făcut negliobă de a înstrăina masele concetățenilor maghiari dela sine. Băgarea de seamă însă a fost foarte târzie și sfârșitul tragic al vitejiei și hărniciei părușite, a sosit mai curând decum și-l-au putut închipui.

Este adevărat, că acum când e vorba de a doua edițiune, fața lucrurilor se prezintă cu totul altfel.

Nu era Europa, nu mai era nici monarhia la 1867 în fereața cea dela 1848. Mai ales cea din urmă era obosită de campaniile din anii premergători până în anul 1859. Și fiindcă era obosită și doria liniștea și răpausul, nu s'a cugetat mult la prețul, prin care voia să și-le răscumpere.

Supremația maghiară în partea monarhiei dincoace de Leitha deși li-a venit concetățenilor maghiari ca și un dar plouat din cer, n'a venit în împregiurări așa de turbure ca în 1848.

Și tocmai împregiurarea aceasta i-a sumețit pe politici maghiari, pentru-că li-au considerat darul ca o achizițiune din aptitudinea proprie și nu pentru binele comun, pentru care li-s'a acordat. De unde a urmat mai departe, că toată ocaziunea aceasta favorabilă au crezut că li-s'a dat, ca să facă abuz de dînsa și ca printr'însa să și asigure elementul lor cu paguba celorlalți elemente nemaghiare din stat.

De aci a urmat apoi, că n'a trecut mult și Maghiarii au început a

vorbi de „națiunea“ maghiară și numai de dînsa la toate ocaziunile.

De concetățenii lor nemaghiari însă numai ca să-i facă „ultraști“, „răvrătitori“, „agitatori“ și în fine „trădători“ de patrie și când voesc să-i facă Maghiari.

În desbaterile cele lungi privitoare la dreptul matrimonial tot despre „națiunea“ maghiară e vorba. Numai de ea se interesează unii și alții dintre parlamentari maghiari. De nemaghiari numai când e vorba de contopirea lor în elementul maghiar, li-se face onoarea să se facă amintire.

De când s'a bolnăvit Kossuth și de când earăși este vorba de repatrierea lui, ba și de onorurile, care se i-se facă la înmormântarea eventuală, o parte. Ear' patria, politici maghiari o consideră ca și-cum ar fi locuită toată numai de oameni, care se interesează de o potrivă de Kossuth și ca și-cum Kossuth ar fi fost pentru toți ceea-ce a fost pentru Maghiari.

Care va să zică, și în edițiunea a doua constituțională oamenii ai Maghiarilor au purces pe cărările cele bătute ale anilor 1848 și 1849 cu excepțiunea, că încă n'au început să spânzure și să împuțe după sentențe aduse de tribunale de sânge (vérbiróságok).

Încrederea ce oamenii politici maghiari au câștigat din succesele până aci li face să creadă, că n'au lipsă deosebite mijloace. Puterea și împărăția și așa e în mâinile lor. Cu legi, care pe ei nu-i supără și nu-i pot supăra, pentru-că știu să le eludeze unde acestea li-se par insuficiente, și cu mijloace la Turda, Arad, Oradea-mare etc. pot ajunge aceleași succese, cred ei, care vrură antecessorilor să le ajungă cu mijloacele cele mai drastice și mai brutale.

Acum vorba poate fi, dacă lucrurile merg acum ca și la 1848 și 1849, poate urma și fiasco cum a urmat după 1848 la 1849?

Kossuthiștii încă n'au ajuns la influența, prin care în numele „națiunii“ deși meargă la fac taină, cu vor independentă, armată maghiară și nimica comun cu Austria. Cu toate acestea faptă este, că ei au rolul cel mai considerabil în societatea maghiară.

Deunăzile, când a fost comandată de guvern demonstrațiunea la Budapesta, Kossuth era parolă de căpetenie. La focul cântecelor parolă se în-călzia vulgul, care demonstra în stratele capitalei și reședinței a doua și pentru Kossuth curge procesul marte deputați: să-i facă onoruri la moartea eventuală ca celui dintău patriot?

Soarta maghiară este încă în mâinile politicilor maghiari. Ei înțelepți fiind, pot evita încă să ajungă la edițiunea a doua și cu fiasco.

Însă dacă merg înainte pe cărarea pe care se află acum, cu toate aparențele favorabile pentru politica maghiară, fiasco în edițiune repețită e sigur.

Căci este cu neputință, ca să fie definitiv sancționată politica lor, a cărei tendință este, ca o minoritate să sub-juge o majoritate mare de cetățeni, pentru care dreptul egal este demult proclamat ca și pentru Maghiari.

Opinteala lor îndrăzneată, dar' ne-dreaptă, nu poate împede cursul natural al lucrurilor. Eceleași cauze au totdeauna aceleași efecte.

Nebăgarea în seamă a majorității cetățenilor a dus la 1849 la fiasco, de ce n'ar duce și la 1894 sau la alt an.

Meetingul din Oxford. Dintr'o scrisoare sosită din Oxford înregistrăm următoarele:

„Dr. Bridges, șeful școlii pozitivistice engleze, mulțumit de tonul demn și imparțial

cu care au vorbit cei patru oratori ai meetingului a propus o moțiune, prin care declară că are întreaga simpatie pentru dreapta cauză a Românilor din Transilvania, dorindu-le să izbândească în lupta ce poartă contra dușmanului, și regretă, că Ungurii, care acum 46 de ani deșteptaseră interesul cel mai viu printre Englezii prin suferințele lor, tratează într'un mod atât de neuman poporul român precum și celelalte naționalități“.

Această propunere a fost spriginită de Rev. Spooner, care în aplauzele unanime ale publicului se asociază din toată inima la moțiunea de simpatie făcută de Dr. Bridges.

Din toate părțile locuite de Români s'au primit telegrame. Cele din Transilvania au produs cea mai adâncă impresie. Președintele precum și ceilalți membri organizații au fost adînc mișcați de spontaneitatea manifestărilor de mulțumire ce au sosit în seara meetingului.

Conferențele ce s'au ținut vor fi publicate împreună cu telegramele ce s'au primit.

În timpul conferinței vre-o douăzeci de fotografi reprezentând tipuri și grupuri de țărani români din Transilvania, în costume naționale, se plimbau din mână în mână și au produs o frumoasă impresie.

Întreg publicul era plin de admirația frumseții și inteligenței viguroșilor noștri țărani. Fotografiile au fost trimise de d-na Emilia Rațiu, d-soarei Del'Homme, o profesoară franceză și bursieră a republicii, care își completează studiile în Oxford.

Presa italiană pentru noi. Ziarul „La Sveglia“ din Parma publică în numărul seu dela 4 Martie la locul prim un articol intitulat „Un punto nero della triplice alleanza“, în care arată în termeni foarte simpatice pentru Români situația noastră politică și afacerea cu procesul Memorandului.

„La Sera“ din Milano dă în numărul dela 7—8 Martie sub titlul „Le persecuzioni ed i processi contro i Rumeni di Transilvania“ un raport exact despre ultimele procese ale „Tribunei“ și „Foi Poporului“ și despre procesul Memorandului.

„Il Veneto“ din Padova publică tot la loc de frunte sub titlul „Lettere rumene“ un raport al unui corresponsent al seu despre o călătorie făcută în Transilvania, despre reintocarea domului S. Albini și Dr. V. Lucaci din temniță, precum și despre atitudinea guvernului și a presei maghiare față cu Români. Toate aceste voci ale presei italiene arată interesul cel mare ce frații italieni ne poartă, și hotărîrea lor fermă de a ne da tot sprijinul moral ca să ne eluptăm o soartă mai bună.

Din București.

(Raport special al „Tribunei“.)

(Banchetul dat în onoarea luptătorilor transilvăneni Ploieștenii și Dr. Lucaci.)

București, 1/13 Martie 1894.

Aseară s'a sărbătorit aici o frumoasă sărbătoare. Sala cea mare a teatrului Hugo era transformată în sală de masă și a găzduit un însemnat număr de cetățeni aleși ai capitalei. Peste 300 tacămuri erau servite. Lojele erau toate ocupate de o cunună frumoasă de dame. Pe la 8 1/2 oare intră în sală, conduși de comitetul studenților, cei patru membri sărbătoriți ai comitetului național din Sibiu. Toți meserii deja așezați se ridică în picioare și primesc cu nesfârșite aplauze pe umerii lor oaspeți. Masa a fost presidiată de V. A. Urechia, președintele Ligei. De-a dreapta lui erau părințele Lucaci, de-a stînga domnul Eugen Brote, lungă domnu Lucaci domni Coroiu și Popovici, lungă dl Brote dl Orăscu, rectorul universității. Vis-à-vis de dnii Lucaci și Brote se aflau domni Nicolau Fleva și Petre Grădișteanu.

Șirul toastelor a fost început prin dl Urechia. Studenții au glăsuțit prin dl Atanasiu, ear' Liga prin dl Grădișteanu, vice-presar al Ligei. În numele comitetului a răspuns părintele Lucaci între multe

și frenetice aplauze. Au mai ridicat toaste domni Gr. Peuceșcu, deputat, Orăscu, Gr. Cantacuzino, directorul „Voinței Naționale“, Petre Grădișteanu (pentru femeia română din Transilvania), Delavrancea, Xenopol, profesor universitar Bogdan (pentru „Tribuna“), Ioan Slavici (pentru Dr. Rațiu) etc. etc.

Un număr însemnat de depeși telegrafice sosite din toată țeara României au fost citite prin dl Urechia.

Între damele din loje am observat pe doamna Dimitrie Sturdza, d-na Grădișteanu, d-na A. Stoiljan și alte multe dame distinse din societatea înaltă a capitalei.

Banchetul s'a terminat la oarele 2 dim.

Ploieștenii au trimis părintelui Lucaci o adresă și o pană de aur masiv, care a fost predate alaltăieri aici prin o deputațiune sub conducerea presidentului Ligei din Ploiești.

Procesul de presă

al

„Foi Poporului“.

(Raport special al „Tribunei“.)

Urmează citirea articolului înscrimat.

Tornia, 1/13 Iunie 1893.

În nrul 21 al prețuitei foi „Foaia Poporului“ sub titlul „Lămurire“ se vorbește ceva despre învătător Vasile Zabb și anume se zice, că până era în Tornia făcea mare prietenșug cu Ungurii și din această cauză a și fost premiat cu 25 fl.

Pentru a fi convins onor. public cetitor, că ce fel de om e învătător Vasile Zabb, rog pe onorata redacțiune să binevoască a publica următoarea corespondență trimisă dela sus numitul învătător în 11 Iunie st. n. dimpreună cu observările mele referitoare la cea corespondență.

„Iubite amici! Îți aduc la cunoștință, că eu am primit avis dela ministru 25 fl., înseși acei bani au venit tot în Tornia, deoarece credeam că și acum sânt tot acolo, ear' banii am cetit în foaie că i-ai scos tu în numele meu, te rog să-mi trimiți banii, că altcum voi fi silit să fac arătare la inspectorul reg. (restimp de 3 zile) Zabu“.

Astfel mult onoratul public se poate convinge despre bravura dlui învătător Vasile Zabb, despre lăcomia banilor lui Iuda, despre lăcomia la prețul sîngelui celui nevinovat, când d-sa are rușinea a se adresa prin corespondență către mine să-i trimit banii. Va să zică nu se sfiește a se arăta lumii, că d-sa e învătător român nu pentru a lumina poporul, ci e învătător numai pentru-ca astfel să și asigure traiul vieții prin vinderea aceluia, din a cărui sudoare se susține, celui mai nempăcat dușman al seu, sau poate d-sa ține că doar' dușmanul seu, cel mare ce-l face în școală? Da, pentru diligență și progres, dar nu pe terenul învătătorului, ci pe terenul vînzării de neam. Sau poate nu știe d-sa ce semnuri urmărește. ministru ungar prin premierea învătătorilor de alte confesiuni. Rușine să-i fie!?

Atrag atențiunea onor. public asupra astor fel de învătători, și îndeosebi asupra învătătorului amintit mai sus, ca să se ferească a-i aduce de luminătorii poporului. O zic aceasta mai ales pentru-că dl învătător Vasile Zabb e tînăr și de acum are să și asigure viitorul. Astfel își așterne d-sa?

Va fi la locul seu a aminti, că zicerea ultimă din articolul „Lămurire“ e eronată, pentru-că eu nu am primit cei 25 fl. și nici că voesc a mă împărtași de astfel de premii nici-odată.

Cu toată stima
George Petrovici,
în vînt. rom gr.-or.

Apărătorul Dr. Stefan Pop dîficultează traducerea articolului înscrimat, fiindcă de-o parte folosește unele expresiuni prea aspre, care nu arăsdunt originalului; ear' de altă parte nu are destul de clar lipsa de cultură a învătătorului Zabb, care nu știe să scrie nici o simplă cartă postală, după-cum se vede din articolul original, în care e reprodusă scrisoarea confusă a învătătorului Zabb.

Urmând procedura de dovedire, acusatul G. Petrovici declară, că este autorul răspunderii înscrimat; Ioan Russu Șirianu declară, că pe timpul aparițiunii acestui ar-

tiporului redactor responsabil al „Foi Poporului“ și primește răspundere; tot astfel și Ioan Popa Necșă primește răspundere pentru editură.

Se cetesc atestatele de moralitate. Dintr-acestea atestat dat despre purtarea acusatului G. Petrovici produce urmur în publicul românesc prin pasagiul: „abstracție făcînd dela agitațiunile sale naționale, are purtare bună“.

Apărătorul Dr. Stefan Pop presentă și cere să se cetească un atestat comunal ca dovadă, că acusatul G. Petrovici nu și-a înșușit suma de 25 fl., după-cum s'ar pută deduce din scrisoarea confusă a învătătorului Zabb.

Procurorul află de superfluu atestatul acesta pe motivul, că acusa nu se bazează pe delapidare, ci exclusiv numai pe delictul agitațiunii la ură.

Tribunalul, după o scurtă consultare respinge cererea apărătorului de a se ceti atestatul acesta.

Apărătorul Dr. Stefan Pop face excepțiune de incompetență în numele redactorului și al editorului, deoarece după maximul pedepsei de 3 luni, dictată de procedura de presă față cu redactorul și editorul, faptul lor nu constituie un delict, ci numai o contractare, care nu se ține de competența tribunalului, și cu atât mai puțin de competența judecătoriei de presă; cere prin urmare ca tribunalul să se declare incompetent față cu acești doi acușai.

Procurorul cere respingerea acestei obiecțiuni pe motivul formal, că este întărită, pentru-că obiecțiunile de incompetență sînt a se înainta judecătoriei de presă în prima jumătate a restimpului dela inmanuarea actului de acuză până la ziua de retractare.

Tribunalul se retrage și după vre-o câteva minute reapărînd earăși în sală președintele enunță ca hotărîre respingerea obiecțiunii pe motivul prezentat de procuror.

Apărătorul însușiă nulitate.

Procedura de dovedire cu acestea încheiată, președintele dă cuvîntul acusatorului public Dr. Aurel Lázár, care își ține rechisitorialul seu cam astfel:

Zice că numai din necesitate formală ia cuvîntul, fiindcă astfel pretinde procedura, căci în cazul de față nu ar mai fi trebuință să și motiveze acusa, deoarece articolul înscrimat vorbește de sine de la o parte.

Se întrebă apoi că unde s'a scris articolul acesta, în Ungaria sau în Basarabia anexată de Rusia? E în articolul acesta vorba despre instruarea limbii oficioase a statului, sau despre însușirea limbii rusești octroate în școlile rurale române? Cetățean ungar a scris articolul acesta, sau unul care n'are nici patrie, nici țeară? Acusatul a avut el oare în vedere vre-un interes public, sau privat când a scris articolul acesta? A trebuit oare ca pedagogul să vină în colisie cu cetățean ungar? Răspunzînd la aceste întrebări, constată că articolul s'a scris în Ungaria, țeara care a eliberat pe iobagii români, făcînd din ei domni; spune că în articol e vorba de instrucțiunea limbii maghiare, care tocmai în interesul naționalităților nemaghiare s'a introdus în școlile ca studiu obligativ. Constată mai departe, că articolul e scris de acusatul George Petrovici, învătător în Tornia, și prin urmare cetățean ungar, și se întrebă, că în ce calitate a scris acusatul articolul, ca cetățean sau ca învătător? Căci ca învătător ar trebui să se bucure de progresul ce-l fac copiii în școală, ear' ca cetățean, are datorița să crească patrioți buni. Din toate acestea deduce apoi, că acusatul n'a avut vre-un interes public în vedere scriind articolul înscrimat, ci singur numai rîvna de a deveni inșușitor a putut să-l îndemne. Insistînd în sfîrșit asupra expresiunilor „lăcomia banilor lui Iuda“, „vinderea aceluia, din a cărui sudoare se susține, celui mai nempăcat dușman al seu“, se provoacă la dispozițiunea din patenta de presă, care se refer la punibilitatea redactorului și a editorului, și cere condamnarea tuturor acusatilor.

La întrebarea presidentului acușaii declară, că nu vor să se apere personal, ci apărarea toți trei o predau apărătorului Dr. Stefan Pop, care ține următoarea birire de apărare. (Va urma.)

Parastasul lui Gr. Brătianu.

Dăm, deocamdată, după „Românul“ următorul raport detaliat despre frumosul act de pietate săvârșit cu privilegiul primei aniversări a morții neuitatului patriot și campion al unității culturale a Românilor:

Ieri, după-cum am anunțat, s'a sărbăt la biserica Sf. George-Nou parastasul comemorativ al morții lui Grigorie Brătianu. Liturghia a fost oficiată de episcopul Partenie al Dunării-de-jos. La orele 10 și jumătate a început oficiul panahidei înaintea unei mulțimi, care înțesa biserica până la altar, deabia mai rămăsese un metru de spațiu, în care să se miște servitorii altarului. Pridvorul și curtea bisericii precum și strădele laterale furnicau de lume din toate stratele sociale. Dl președinte al Ligei V. A. Urechii a străbătut pe la orele 10 în biserică, urmat de dl Dimitrie Sturdza, printr'un adevărat tour de force, și totuși numai călătorind aproape jumătate de oră în țigăguri diverse a ajuns la locul de unde avea să vorbească. Când veni rândul discursurilor, dl Urechii se urcă pe scara amvonului. Publicul de afară începuse să strige: „În grădina! În grădina!“.

Lucrul era cu neputință, căci de se cerea a eși afară spre a vorbi, s'ar fi întemplat de sigur striviri de oameni, năvălind fiecare să-și iee loc aproape de oratori. Se calmară strigările, când domnul V. A. Urechii cu o voce puternică și emoționată zise cam următoarele cuvinte:

„Aci bărbați au trăit cu adevărat, care și după moartea lor și prin amintiri dau ocaziune celor care au rămas după ei de bun sfat, de îndemnuri generoase, de hotărâri în folosul patriei.

„Un așa bărbat a fost Grigorie T. Brătianu. El nu mai este între noi fizicește, dar opera lui patriotică, dar' ideea pe care cu atâtă capacitate și devotament a urmat-o, a trecut dela el în mâine d-voastre.

„Nu avem a sërba astăzi pe omul dispărut, nu-mi compete mie să refac biografia lui Grigorie T. Brătianu; nu aceasta ne interesează. Că s'a născut în cutare an; că și-a făcut studii în cutare localitate, că a ocupat cutare demnitate în statul român, că a murit în cutare zi și oră, sunt elemente din care se face povestea vieții ori-cărui om, dar' nu tot omul se naște bun Român, și vai puțini sunt încă aceia, care ca Grigorie T. Brătianu știu și voesc să se pună în serviciul națunilor.

„A ne aminti de Grigorie T. Brătianu este a lua un nou angajament de a lucra cu energie și devotamentul cu care l-ai văzut lucrând.

„A sărbători aniversarea morții lui este de a spune că trăește marea idee, căreia a sacrificat ultimii ani ai vieții sale.

„A cere sînteii noastre biserici rugăciuni pentru odichnirea sufletului lui, este a cere acestei biserici române rugăciuni pentru realizarea marelui țel urmărit de sufletul lui.

„Nu panachidă ați venit voi membri ai Ligei să faceți pentru a deschide spre paradis cale lesnicioasă lui Grigorie T. Brătianu, ci voi ați venit aci ca prin comunicarea președintelui vostru neuitat, să vă oțeliți brațele pentru a vă deschide cu energie calea care duce la realizarea idealului urmărit de el, de voi, de românimea întreagă.

„Declarațiunile și angajamentul solemn ce luăm astăzi noi, membrii Ligei, în fața altarului și a umbrei scumpe a lui Grigorie T. Brătianu, sunt singura apologie demnă de cel care a fost în fruntea Ligei noastre.

„Aceste declarațiuni au să fie făcute de o voce mult mai autorizată decât a mea, de o voce care va răsuna la cele patru puncte cardinale ale țerii Românilor, de o voce care va face să tresară de bucurie românescul suflet al lui Grigorie Brătianu.

„Graiul cărui bărbat poate duce laudele noastre către acel ce sărbătorim astăzi, cu mai neîntrecută elocvență, cu mai mare siguranță de a fi ascultat, decât al Drului și părintelui Lucaciu frumoașele 13 luni de temniță groasă la Seghedin departe de a răpune măreț și românescul suflet al luptătorului neîntrecut pentru unitatea culturală a Românilor, pentru idealul națiunii române, l-au oțelit mai tare. Seghedinul a putut slăbi vederile ochilor părintelui Lucaciu, dar' mai pătrunzătoare în viitorul națiunii i-au făcut vederea sufletului și a minții.

„Să ascultăm dar' cuvântul lui cald și înălțător, energie și românesc și cu binecuvântarea lui de preot și cu rugăciunile bisericii noastre să ne întărim credința și să luăm angajamentul de a lucra tot mai cu devotament în calea în care ne-au întimpinat frații de peste munți de valoarea lui Rațiu, Lucaciu, Broțe și Popovici. . .

„Răsune acum cuvântul marelui luptător pentru dreptul și naționalitatea fraților de

peste munți; răsune dulcele lui graiu, care să încalzească inimile voastre cu focul sacru al dragostei de neam; eată modul cel mai potrivit de a sărbători memoria lui Gr. Brătianu.“

Abia se putură reține, la semnul oratorului aplausele mulțimii, ca nepotrivite pentru locul unde se făcea sărberea. Un murmur aprobător se auzi câteva minute, ear' când părintele Lucaciu, după-ce luă binecuvântarea episcopului, căruia fi sărută mâna, se sul în amvon, emoțiunea era de nedescris, și miile de cetățeni de afară începură a striga: „În grădina! În grădina!“ Marele patriot, după câteva minute de meditațiune, care fi lumina frumosu-i cap român, începă cu o voce pe cât de dulce pe atât de puternică cuvântarea sa măiastră, care sperăm a o publica mai apoi în toată întregime.

După considerațiuni generale asupra acelor bărbați, care au fost mari factori ai culturii românești, oratorul a demonstrat, că Grigorie Brătianu a fost unul din acei mari factori. A făcut apoi o scurtă biografie a acestuia. A arătat rolul marilor luptători pentru națiune și însemnătatea limbii unui popor în dezvoltarea lui culturală. A schițat în trăsături la Tacit întreaga istorie a națiunii române. A arătat consecvențele pentru Români supuși altor state, ale constituirii regatului independent român. A insistat cu multă elocvență asupra mișcării de cultură de peste munți, și cum acea mișcare nu este întru nimic prejudicioasă paciniceii și prieteneștii convețniri a diverselor popoare din Ardeal și Bănat.

Cu numeroase citațiuni din poezii române oratorul a ridicat tot mai sus entuziasmul auditorului atingând coarda națională. Nu s'a putut nimeni împedeca de a aplauda frenetic când el declara, că pentru triumful marelui ideal național, conservarea limbii și a drepturilor națiunii, luptătorii de peste munți gata sunt să sufere nu numai închisoarea, ci și moartea. Oratorul și termină lungul, dar' cu cea mai mare atențiune și iubire ascultatul seu discurs, plin de bogate și largi icone amintind pe marii oratori ai amvonului apusean, prin o emoționată evocațiune a umbrei lui Grigorie Brătianu, care și din morment dă sfat românesc celor 12 milioane de Români. O nouă și imposibil de a fi reținută, salvă de aplause făcă să răsune mirate învechitele bolte ale bisericii. Descinzând din amvon în mijlocul emoțiunii celei mai adânci a auditorului, marele orator și naționalist, merse din nou să primească binecuvântarea episcopului Dunării-de-jos.

Cu mare greutate, părintele Lucaciu pută eși din biserică, căci toată lumea stătea pe loc voind să-l însoțească. Ori-cât, modestul apostol al românismului cerea să eviteze ovațiunile mulțimii furișându-se la eșire, el n'a isbutit pe deplin, căci mii de oameni îl însoțiră până la hotelul „Hugo“, unde mergea la dejun. Aci lumea persistând a-i face ovațiuni, a fost silit a eși în balconul hotelului, împreună cu dl Coroianu și ceilalți membri ai comitetului național de peste munți, care se află în București.

Sêrpii contra REFORMELOR PĂGÂNE.

Atât „Zastava“ cât și „Branik“ de Martia trecută, 13 Martie (ambele ziare apar numai de trei-ori pe săptămână) nu aduc încă darea de seamă despre marea adunare eparchială de protestare ce s'a ținut Duminecă în 11 Martie, la Chichinda-mare. Ele publice tot numai telegrame din care extragem următoarele:

Au fost de față cincii mii de oameni din toate părțile dieceei din Timișoara. Însuflețire mare atât printre cărturari cât și în popor. Rezoluția se va trimite camerei deputaților, celei a magnaților, deputaților sârbi și patriarhului Brankovici.

În ziua de 26 Februarie s'a ținut în Beceiu-vechiu o adunare de protestare a delegaților din acest cerc, 154 la număr. Și aci simțământul național și însuflețirea întru apărarea drepturilor au eșit cu putere la iveală. Rezoluția primită aci e compusă din 8 puncte, din care al 2-lea se referă la deputatul dietal Vasa Popovici; al 3-lea la toți deputații sârbi din dietă; al 4-lea se adresează patriarhului Brankovici; al 5-lea către întreg poporul sêrb.

Punctul al 6-lea sună astfel: „Deoarece după mărturisirea pe față și generală a cerurilor normative maghiare, precum și potrivit rostului lor, aceste reforme sunt îndreptate în contra existenței naționale a poporului sêrbesc, precum și a tuturor popoarelor nemaghiare din țeară, care după legile eterne ale firei și după legile fundamentale ale țerii au drept la viață: Sêrpii din cercul Beceiu-vechiu, întruniți la această adunare declară, că vor lucra prin toate mijloacele legale întru delăturarea acestei primejdii dela poporul sêrbesc și sunt gata a lupta

pentru existența lui, a proceda solidar cu celelalte popoare nemaghiare din Ungaria.“

Punctul 7 glăsuște: „Deoarece prin aceste proiecte de legi autonomia noastră bisericăescă-națională este atacată chiar în baza ei și devine iluzorie; având în vedere, că kongresul bisericăesc-național sêrbesc nu este convocat, exprimă dorița: să se convoace cât de curând sinoadele eparchiale, ca după kongres singurul reprezentant legal al tuturor Sêrbilor ortodoxi în diecesele respective, și spre acest sfârșit trimite din sinul adunării acesteia o adresă către I. P. S. patriarhul, în calitatea sa de administrator al eparchiei din Bacica, să binevoască a convoca cât de curând sinodul eparchial al acestei diecese.

Dumineca viitoare, 6/18 Martie, se va ține o mare întrunire de protest din cercul electoral Diurdiev.

Proiectele politice bisericești.

În ședința dela 13 c. a parlamentului maghiar s'au continuat desbaterile asupra proiectelor bisericești.

Victor Issekutz declară că el e mulțumit cu ideea fundamentală a proiectului, numai că nu a venit timpul pentru realizarea acestei idei. Oratorul primește proiectele de lege despre recepțiunea Ovreilor și despre libertatea religioasă, cel despre religiunea copșilor însă nu-l primește, cătă vreme nu va fi regulată starea materială a protestanților. Oratorul termină zicând că se alătură la propunerea lui Apponyi. (Aplause vi în stânga.)

Ioan Hock constată, că idealul căsătoriei zace în insolubilitatea aceleia. Numai principiul insolubilității a dat căsătoriei valoarea ei morală și a ridicat pe femeie din dejosire. În cuvinte călduroase oratorul descrie apoi chemarea femeii la leagăn, ceea-ce a dat privilegiu la următorul incident:

Contele Károlyi Gábor: În sfârșit va mai dovedi și aceea, că preoții sunt cele mai bune doice. (Larmă.)

O n o d y: Aici nu sunt nici preoții nici conți.

Ioan Hock: Deși mă ocup cu cestiuni de educațiune, totuși nu fac nici o observare la intreruperile contelui Károlyi. (Aplause sgomotoase în stânga.)

Contele Károlyi Gábor: Foarte bine! (Larmă mare în stânga.) Cine a depus jurământul de castitate, n'are drept să vorbească de familie. (Larmă mare în stânga și strigăte: La ordine! La ordine!)

Președintele chiamă la ordine pe contele Károlyi. (Larmă mare.)

Ioan Hock continuând accentuează încă odată dogma insolubilității căsătoriei și a judicaturii bisericești și apoi adaugă, că el nu vrea să fie interpretul unui punct de vedere confesional unilateral, ci recunoaște regularea dreptului matrimonial material de un drept al statului. Reforma dreptului matrimonial, continuă oratorul, e de un interes public și social la noi. Aci aparține regularea raporturilor de drept matrimonial ale Ovreilor. Oratorul face mari elogii Ovreilor. Între altele el accentuează „patriotismul“ și importanța culturală a elementului ovreiesc în statul ungar. Dacă prin paritatea de drept le permitem să treacă pragul, de ce nu li-am permite și intrarea în sanctuarul familiei, se întreabă vorbitorul. Aceasta mai ales la noi, unde ei se contopesc întru toate cu națiunea. Reflectând deputatul Asbóth, oratorul zice că el nu întreabă pe Ovreu dacă moșul sau tatăl seu a emigrat din Tarnopol, ci întreabă dacă nepotul celui emigrat vrea să-și însușească limba, cultura și obiceiurile națiunii maghiare. (Aplause în dreapta.) Oratorul apără în sfârșit pe contele Apponyi în contra imputării de ultramontanism și termină zicând că nu primește proiectul. (Aplause sgomotoase în stânga și stânga extremă.)

Cel din urmă orator a fost Géza Remete. Acesta a declarat că aprobă căsătoria civilă, dar' respinge totuși proiectul de lege, deoarece masa poporului nu e învoită cu căsătoria civilă, ear' legile nu se crează pentru câteva sute de mii de inteligenți, ci pentru întreg poporul. (Aplause în stânga.)

Moartea lui Kossuth — soartea guvernului.

După toate știrile zilele expatriatului sunt numărate; moartea lui se așteaptă în fiecare zi. Deși i-a făcut servicii imense guvernului prin scrisorile sale întru spriginirea reformelor, totuși îl sparie pe guvern încetarea din viață a domnului guvernator. Din ea lesne s'ar pute naște conflict serios între el și stânga extremă, conflict care ar pute amenința chiar soartea reformelor și prin ea și soartea guvernului însuși.

De câteva zile se urmează negocieri între ministrul-preșident Wekerle și frunțașii partidului 48-tist și independist despre măsurile

ce se vor lua din partea guvernului și a parlamentului în cas dacă moare Kossuth. Stânga extremă cere imperativ ca lui Kossuth să se i-se facă tot astfel de onoruri cum i-s'a făcut lui Deák, anume înmormântarea pe socoteala statului, zidirea unui mausoleu în preț de 100.000 fl., parlamentul să fie reprezentat printr'o deputație în înmormântare, să se depună pe cosciug o coroană din partea parlamentului; meritele defunctului să se treacă în lege. În fața acestor pretențiuni, Wekerle se provoacă la o decisiune a consiliului de ministri sub Szapáry Gyula, și la care luase parte și contele Andrássy Gyula sen., unde se spune, că spre preamărirea lui Kossuth este permisă ori-ce acțiune privată, țeara însă și autoritățile nu pot lua parte la ele. Guvernul nu se opune, ca știrea despre încetarea din viață să fie anunțată parlamentului, să se ridice imediat ședința și să nu se țină alta decât până după înmormântare. Deputații și partidele pot să dea dovadă de măhnire sufletească cum vor voi, dar' parlamentul ca atare să nu trimită nici o deputație la Torino și să nu depună coroană. Privitor la expresiunea pe cale legislativă a memoriei lui Kossuth, unii cred că s'ar pute face fără a se vota chiar o lege, pe care ar trebui să o sancționeze Monarchul. Cu toate aceste concesii, independenții persistă în pretențiile lor.

Ear' popoarele nici habar n'au și nici nu vreau să știe d'al de astea

Manifestația din București.

Eată raportul promis ieri despre cele întemplate Dumineca trecută în capitala României, după întrunirea liberalilor:

După terminarea întrunirii toți asistenții porniră în grupe spre „clubul liberal“. Cortegiul manifestațiilor, mărit de numeroșii curioși și trecători, era foarte mare. Se poate evalua la 5000 de oameni numărul celor ce au defilat pe stradele capitalei în drumul spre clubul liberal.

În dreptul hotelului „de Franța“ se afla un cordon de agenți polițenești în fruntea căreia era inspectorul Drestorian, încins cu eșarfa tricoloră. Acești agenți așteptau pe manifestații pentru a-i ruga să nu intrerupă circulațiunea pe Calea Victoriei.

Imediat-ce manifestații au ajuns în apropiere de Zlătari, inspectorul Drestorian, a încercat să roage pe căpeteniile manifestațiilor să lase loc trăsurilor să circule. Mulțimea deodată a început să strige:

— Nu se poate! Jos poliția! Huideooo! Huideooo!

Apoi parcursul s'a făcut în liniște și ordine.

Odată ajunși în fața clubului, s'au grămadit toți sub balcon. Era o mare de capete: și în aer răsuna urale nesfrșițe.

Apariția dlor Sturdza și Fleva fură salutate cu salve de aplause.

Dl Sturdza adresă câteva cuvinte mulțimii, și cum unii strigau: la palat, la palat! d-sa îndeamnă pe cetățeni a se împraștia, deoare-ce primul advertisement s'a dat regelui și până Duminecă se va mai avisa ce-i de făcut.

Dl Fleva salută retragerea mulțimii cu vorbele: Trăească Maiestatea Sa . . . poporul!“

Toată lumea creză manifestația terminată, și mulți se împraștiară pe bulevard și porniră spre casă.

O altă parte de manifestații însă continuă drumul spre palat. Cu acestia porniră și câțiva liberali, ca dnii Leca și Ghițescu, dar' mai toate căpeteniile liberale rămaseră la club.

Această masă de oameni când ajunse în piața Teatrului, se lovi de un cordon de trupe care închidea strada spre palat la întretărierea cu strada Regală.

Doză rânduri de soldați cu arma la mână și cartușe în cameră stăteau gata a respinge ori-ce atac și erau puși sub comanda bravului sibir Rasty. Mulțimea înaintă până aproape de trupe, haiduind și quierând pe Rasty. În intervalul acesta se ivi o a doua coloană de soldați împreună cu colonelul Gorjan.

Lumea oprită de trupele care intrerupseseră circulația, umpluse acum piața Teatrului. Era în cea mai mare parte compusă din trecători eșii la plimbare, în zi frumoasă de Duminecă: femei, copii și militari.

Toți stăteau fără să poată înainta nici da înapoi, negândindu-se la vro primejdie, dar' curioși de ce are să se mai întemple. Colonelul Rasty se puse în fața trupelor cu mâinile în șolduri, cu picioarele crăcănate, cu chipul pe ceafă și desida pe public.

El căuta prin atitudinea-i provocătoare să ațite mulțimea ca să poată comanda foc. Frații Leca îl apostrofează violent și-l pun la locul lui

Când deodată și fără-ca nici un nou fapt, nici o provocare să fi determinat o nouă desfășurare de forțe, sosesc gendarmii călări prin strada Regală. Un sgomot de cai și un zingănit de săbii se aude și deodată fără de nici o somație, fără nici un advertisement, fără-ca să deie timp publicului să se retragă, năvălesc pe piața Teatrului un detașament de treizeci gendarmi sub comanda căpitanului Taberă și șarjază mulțimea.

Sêlbatici, nebuni, canaliile gulerate se reped cu sabia scoasă în goana calului asupra cetățenilor desarmați. O parte din public și mai ales femeile se adăpostesc pe trotuare, dar' gendarmii năvălesc și pe trotuare. Lumea fuge în prăvălii, cocoanele leșină, copșii sunt înăbușiți, și atunci brutele se isbesc de geamurile prăvăliilor și le strică în bucăți.

Doză femei sunt călcate în picioare de cai. Una din ele e grav rănită.

Mai mulți oameni din mulțime au fost loviți în chipul cel mai crud de săbiile gendarmilor.

Unui cetățean i-s'a spart capul cu sabia încât a trebuit să fie dus pe brațe până la farmacia Bruss, unde i-s'a pansat rana de cătră un medic. Un altul era grav rănit la brațe de loviturile de săbii ale gendarmilor.

Asemenea un gendarm, al cărui cal s'a spriat și a căzut jos, e contusionat destul de grav.

Când se reintore gendarmii dinspre clubul regal se îndreaptă spre publicul care se adăpostise pe lângă Teatrul-Național și șarjază din nou nebunește.

Unul din gendarmi trage chiar două focuri asupra oamenilor. Gloanțele însă s'au oprit în aripa dreaptă a zidurilor teatrului.

De aci încolo toată manifestația se mărginește la huidueli la adresa neghiobului prefect Rasty.

Publicul mai ales din balconul teatrului îl apostrofează cu procrela de Zdrelea și îi cântă Tararabum-pipi.

Pe de altă parte sublocotenentul de gendarmi Diamandescu provoca lumea prin atitudinea sa și când publicul îl apostrofa el comanda șarje, și isbia sêlbatic publicul care nu avea unde se retrage din cauză că nu se luase precauțiune de a închide strada spre Boulevard și lumea venia neconștient, oprind calea celor-ce se retrăgeau, șarjați fiind de gendarmi.

Pe urmă veniră mai multe companii din regimentele 6, 21 și 9, cum și două companii de geniu și ocupară piața Teatrului formând mai multe cercuri.

Cea mai mare stupiditate a domnit în comandarea acestor mișcări.

În loc de a face să circule lumea spre piața goală, publicul era strins între șiruri de soldați, din care nu se permitea nici să intri nici să eși.

Această desfășurare de forțe ațita mai tare spiritele în loc de a le calma — așa că publicul a stat în fața trupelor până la orele șapte.

CRONICĂ

Tinerimea pentru luptătorii naționali. Cu privilegiul banchetului aranjat de studenții bucureșteni în onorul părintelui Dr. Lucaciu și al celorlalți membri ai comitetului nostru central, aflători în București, au sosit la președintele banchetului următoarele depeși telegrafice:

„Sincerele noastre felicitări din incidentul sărbătoririi sublime de azi. Ade-am principilor voastre, calea arătată de voi e și a noastră. Studenții universitari români din Graz.“

„Cu simțăminte identice sêrbăam marea țară festivă a neînfrântului luptător național. Pe el îl mărîm, pe voi îl felicităm. Studenții români din Cluj.“

„Studenții ieșeni salută pe luptătorii pentru emanciparea neamului românesc, sperând că el va intra în secolul al XX. liber de jugul sub care de veacuri zace. Scorțescu, Micu, Botez, Morariu.“

„Secția Iași a Ligei culturale salută prezența în capitala României a vitejilor luptători naționali. Fie ca venirea lor pe pământul nostru liber să fie prevestirea unui viitor mai fericit pentru românime și mai demn de rolul ce poporul nostru e chemat să joace la Răsărit. Președinte: N. Culiianu.“

„Salutăm cu căldură și recunoștință pe toți participanții banchetului dat în onoarea scumpului nostru Lucaciu. Dragostea noastră pentru voi va fi totdeauna mângâiere în suferință, țarie în lupta sigură de isbândă. Trăească România liberă! Trăească Lucaciu! Trăească toți cei-ce sufere pentru libertatea poporului nostru! Studenții români din Budapesta.“

„Inimile noastre cu voi, recunoștința noastră pentru iubirea care o manifestați față cu marele martir al românismului. Trăească Dr. Lucaciu! Întrunirea noastră simbolul unirii naționale. Studenții români din Viena.“

„Cercul studenților macedo-români aderă la manifestațiunea entusiastă a confrăților lor pentru eroicul patriot Vasile Lucaciu. G. Murnu.“

Căsătoria civilă în casa magnaților. Foia clericală „Magyar Allam” asigură, că dintre membrii casei magnaților au promis până acum cu 34 mai mulți de jumătate să voteze în contra proiectelor de lege despre căsătoria civilă. Prin urmare proiectele vor fi respinse cu o majoritate de 68 voturi.

Regularea salariilor învățătorilor. Ministrul de instrucțiune ungar a adresat tuturor școlărilor comunale și confesionale o ordonanță-circulară, în care se cuprind toate agendele împreună cu executarea legii despre regularea salariilor învățătoarești. În același timp ministrul a îndrumat comisiunile administrative ca să stabilească, în care școlă nu s-a fixat încă minimul salariului, mai departe să provoace pe susținătorii de școlă ca să îndeplinească această îndatorire. În sfârșit ministrul provoacă autoritățile școlare competente ca să țină în evidență școlărele în care s-a făcut întregirea salariului sau în privința cărora s-au cerut subvențiune dela stat.

Producțiunea teatrală din Poiana. Despre această producțiune ni se scriu următoarele: Corpul învățătoare din școlă capitală din Poiana au arangiat Sămbătă în 3 Martie n. c. o producțiune teatrală-declama-torică împreună cu joc, care a reușit mi-nunat. S-au jucat piesele „Harță Rezesul” și „Arvine și Pepelea”, de Alexandri. Rolurile au fost împărțite între învățătorii Nicolae și Ilie Dobrota, Ilie Georgescu, A. Serb, intru învățătoarese Eugenia Greavu din Poiana și Maria Cristea din Jina și vicenatorul din Poiana A. Micu. Producțiunea a întrecut toată așteptarea. Toți fără excepție s-au produs așa de bine, încât omul cugetă că stă înaintea unor adevărați actori. După producțiunea teatrală a urmat apoi cină comună, ear’ după cină joc, care a durat până în ziua albă cu cea mai mare animație. Nu pot să nu amintesc cu această ocaziune, că școlă din Poiana a făcut într-un timp relativ destul de scurt un progres, care întrece ori-și-ce așteptare. Impregurarea această îmbucurătoare este a se adscrie zeloșilor învățători dela acea școlă, care își dau toată silința de a ridica școlă la nivelul convenit și bravilor locuitori și conducători ai acelei comune, care spriginesc moralcește toate întreprinderile salutare, care au drept țintă înaintarea morală a școlăii.

O descoperire interesantă a făcut zilele acestea părintele Nicolae Togan, coo-per. gr.-cat. în loc. Eată ce ne scrie d-sa în această privință: În locul unde odihnesc rămășițele pământești ale regretatului George Barițiu, mai nainte a fost înmormântat un oficer muscălesc. Frunzărind eu prin matricula morților parohiei noastre din anul 1849, am dat de următoarea notiță referitoare la acel oficer scrisă de fostul paroh gr.-cat. al Sibiuului Nicolae Maniu, care notiță o reproduc aici întotmai cu aceeași ortografie. Eată-o: „N. B. Dimis Ivanovicu, Polcovnic la Polcul (Regementul) Prasco de pedestre, pe acesta în 24 s. v. Iulie 1849, când muscanii au re-tirat de unguri înderept prin cetate, dintro fereastră l’au împuscat. Muscanii s’au prepus pe sași; în 27 s. v. Iulie cu mare pompă s’au îngropat lângă aceasta Biserică de cōtră amiazi drept Altariu. Plângea muscanii ca copii dupe tatăl lor. Scris de Nicolae Maniu Parochul Locului.” Cum a ajuns acel oficer, ca s’-fie înmormântat tocmai lângă biserica gr.-cat. ? — nu se știe.

Introducerea ierbii de pușcă fără fum. „Armeblatt” anunță, că ceștiunea intru-ducerii ierbii de pușcă fără fum în armata noastră s’a rezolvat acum definitiv. După-cum se știe, la infanteria provăzută cu puști de calibru mic se introdusese deja de mai multă vreme iarba cea nouă. Rămănea acum ca și artileria să fie provăzută cu această iarba. Lucrul a întâmpinat mari greutăți. Cea mai mare greutate zăcea în împregurarea, că iarba cea nouă de pușcă introdusă la artileriile celorlalte state nu se potrivea pentru tunurile noastre. Anume țava tunurilor noastre nu putea rezista temperaturii înalte ce desvolta iarba cea nouă și trebuia înlocuită prin o alta, de alt material, ceea-ce ar fi costat foarte mult. După studii îndelungate, comisiunea tehnică a armatei noastre a isbutit în fine să inven-teze un praf de pușcă fără fum, care cores-punde tuturor cerințelor tactice. Zilele acestea s’au făcut la Wiener-Neustadt încercări cu noul praf în fața mai multor generali și ofi-ceri de artilerie. Rezultatul a fost mul-tumitor.

Teatrul-Național al Cehilor. În ca-pitala Cehilor, Praga, sînt în total cinci teatre: patru cehe și unul german. Din cele patru cehe cel mai frumos, zidit și întocmit după chipul și asemănarea celor mai renumite teatre din Europa, se numește „Teatrul-Național”. Societatea de patrioți care își propuse a-l construi, se alcătuisese încă în anul 1850 și a început a-l zidi în anul 1866, după ce se adunase o sumă de 200.000 florini; ear’ dela această vreme până la isprăvirea edificului în luna Maiu 1881 s’au strîns prin colecte publice naționale 1,824.805 florini. Abia însă s’a dat vr’o 20—30 reprezentații în templul Muselor, teatrul deveni prada focului la 12 Noembrie al aceluiași an, încât n’au rămas neatinse decât părțile petroase. Întemplantă această puse în mahnire aducă întreg poporul; se vedea pe stradă lucrători și lucrătore din cei mai nevoiași plângend înaintea ruinelor. A doua zi însă s’a făcut un nou apel către națiune și într’o lună comitetul a putut vesti că are un milion de florini, cu care se începu restaurarea, încât teatrul e și mai frumos decât mai înainte. Milionul a crescut până azi la suma de 1,401.344 florini. Așadar în total s’a strîns 3,226.149 fl. De câțiva ani Cehilor nici acest teatru nu le mai ajunge. Zilele din urmă s’a întrunit comitetul teatral și a de-

cis ca actualul Teatru-Național să rămână numai pentru opere operete și ferii; ear’ pentru come-dia vorbită să se zidească, tot prin colecte publice, un teatru deosebit. Un giuvaergiu din Praga, membru în comitet, a și subseris în dată 100.000 fl. Se vede din acestea, cât de repede se desvolță acest popor viguros.

Alegerea primarului Vienei. Ieri la oarele 10 și 30 m înainte de amiază s’a fă-cut alegerea de primar în Viena. Ales a fost viceprimarul Dr. Raimund Grubel cu 88 din 131 de voturi. Dr. Lueger a rămas cu 43 de voturi în minoritate. Nou alesul primar a rostit o scurtă alocuțiune, în care a mulțumit consiliului comunal pentru încrederea ce i-a dovedit și a făcut amintire de antecesorul seu, care i-a lăsat o moștenire atât de scumpă. Jidanii jubilează că a căzut Dr. Lueger și a eșit omul lor. Dr. Grubler are ca și Richter o Ovrecă de soție.

Succesorul lui Giers. Numirea prin-cipelui Lobanov, ambasadorul rusesc de până acum în Viena, de succesor al lui Giers în postul de ministru de externe e fapt complinit, anunță o depeșă din Petersburg. Cercu-urile guvernamentale din Germania privesc în această numire o nouă dovadă, că Țarul Alexandru recunoaște caracterul pacinic al triplei alianțe.

Sinucidere. În Reșița s’a sinucis zi-lele acestea alămarul (turnător de metal) Stefan Matesak dela societatea căilor fe-erate. În urma unei certe ce a avut cu ne-vastă-sa, Matesak a luat cu sine o pușcă cu două țevi și s’a dus de marginea orașului, unde a legat pușca de un pom cu țeva cătră piept și prin ajutorul unei sfoare a tras de cocoș. Nenorocitul a fost lovit de glonț în inimă și a murit la moment.

Sămbăta trecută s’a împuscat în cupeul trenului ce mergea dela Ciacaturm spre Ca-nija-mare un anume Herman Pollak, agent al unei firme vieneze. Nici unul dintre că-lătorii din cupelele învecinate n’a auzit pușcă-tura. Când un conductor a observat mai în urmă că dintr’un cupeu curge sînge, și a în-trat, Pollak era deja mort.

Explosie. În fabrica de cartușe din Pojon s’a întemplat de curend o exploziune de iarbă de pușcă. Patru persoane au fost greu rănite.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Budapesta, 15 Martie n. (Tele-gramă particulară a „Tribunei”). De-putatul Nicolae Șerban a vorbit ieri în parlament. Ca Român oratorilor de-clară că nu primește proiectul, contra căru Românii au protestat în patruzeci și nouă de a du-nări. Nu-l primește mai ales din două puncte de vedere și anume: întâiu fiindcă e primejdios pentru consolidarea statului, a doua e stricăcios ordinii pu-blice și imoral. Liberalismul, despre care mereu se vorbește, este numai o frasă goală. Arete-și guvernul — continuă oratorul — liberalismul prin abrogarea legilor absolu-tistice existente în Ardeal, cum e legea de presă și censul, care deși uniunea, pe drept pe nedrept, nu discută, s’a făcut, au rămas neschim-bate. Guvernul, care nici chiar pe bărbații națiunii maghiare nu-i cîns-teste, nu poate fi binevoitor Ro-mânilor. Oratorul încheie cu cuvîn-tele, că nu vrea omnipotența statului. Oratorul a fost ascultat cu atențiune și adese-ori intrerupt.

Berlin, 15 Martie n. La dejunul dat de oficerii regimentului „Alexandru” împăratul a ridicat un toast pentru Țarul, la care a răspuns ambasadorul rusesc prin un „hoch!” la adresa împăratului german.

Roma, 15 Martie n. Poliția se află pe urmele autorului atentatului cu bombă de pe Montecitorio.

Londra, 15 Martie n. Irlandezii au ținut mai multe adunări, spre a se consulta asupra situației schimbate în urma declarațiunilor lui Rosebery. Cei mai mulți oratori au declarat, că e ceva fără precedent în Englitera, ca guvernul să nu demisioneze în urma înfrângerii ce a îndurat cu prilegiul discuției asupra răspunsului la mesagiul de tron. Cabinetul va rămâne în funcție și va prezenta camerei o nouă adresă, care va fi fără îndoială primită.

Bibliografie.
La librăria „Institutului Tipografic” din Sibiu se află următoarele cărți:
„Memorial”, Archiep. și Metropolitul Andreiu baron de Șaguna, de Nicolae Popea. — „Bate la ușă”, de Carmen Sylva. — „Domenich Pablo”, de Carmen Sylva. — „Eră Nouă”, de „Povestile Bănatului”, de Cătana. — „Trăvnițe”, 100 piese Slo-văcești. — „Izvoade”, de Demetrescu. — „Homo-Sum”, roman dn Ebers. — „Lite-ratura populară română”, de Gaster. — „Studii Critice”, de Ghera. — „Să auzim, toaste”, de „Memorii din timpul răs-boiului”, de Georgescu. — „365 Anec-dote și glume”, de Gheja. — „Poesii”, de Nicolae Iarga. — „Lascar Vioreșcu”, o iconă a Moldovei din 1851, de Kotzebue. — „Din Moldova”, schițe de Kotzebue. — „Floarea din Firenze”, de Livescu. — „Cersătorul”, dramă în 2 acte, de Livescu. — „Poesii”, de Macedonski. — „Elemente ungurești în limba română”, de Măndrescu. — „Doina”, conf. ținută la ateneul din Bărlad, de Măndrescu. — „Critice” 1867—1892, de Maiorescu. — „Introducere la psihofisică”, de Mihailescu. — „Poesii”, de Veronica Micle. — „Higienea română”, de Dr. Leo Murșianu. — „Căpii de pe na-tură”, de Negruzzi. — „Poesii”, de Ne-gruzzi. — „Teatru”, de Negruzzi. — „Pui de lei”, de Nenițescu. — „Introducere în Cărțile Testamentului vechiu și nou”, de Dr. Iuliu Olariu. — „Scerilele părinților apostolești”, de Dr. Iuliu Olariu. — „Ode”, „Epode”, „Carmen Saeculare”, de Ollanescu. — „Merinde dela școală”, de Popa. — „Despre in-fluența împregurărilor”, de Panaite Zosin. — „Trandafiri și violele”, de Pop Reteganul. — „Starosteale”, de Pop Rete-ganul.

A apărut:
„Gramatica istorică și comparativă a limbii române”. Pentru cursul superior. De I. Manliu, profesor de limba română la școlă normală de institutoare din București. București, lito-tipografia Carol Göbl, strada Doannei 16.

INVITARE DE PRENUMERAȚIUNE
la opul
Predice pe toate Duminecele și sărbătorile de peste an.
Văzând adese-ori lipsa cea mult simțită a unui op de cuvântări bisericesti pentru toate Duminecele și sărbătorile de peste an, mi-am propus a umple acest gol mult simțit, punend la dispozițiunea vener. cler român acest op de predice, acomodate pentru timpul și împregurările secolului nostru. Opul se va extinde cam la 22—24 coale tipar.

Venitul provenit din vînzarea acestui op este menit pentru ajutorarea gimnasiului român din Blaj.
A se adresa la dl A. Todoran, pro-prietarul tipografiei „Aurora” în Gherla (Sza-mosujvár) Transilvania.
Opul este deja pus sub presă și prin Iunie sau August va apare.
București, în Martie 1894.
Prof. Dr. Elefterescu,
Doctor în medicină și sita teologie.

LOTERIE.
Tragera din 14 Martie n.
Brünn: 49 45 22 46 86

Căldindarul zilei.
4/16 Martie 1894.
Iulian: Cuv. Gerasim
Gregorian: Heribert
Soarele: răsare 6.21 apune 6.

Buletin meteorologic.
Sibiu, 15 Martie n 11 oare dimineața.

Presiunea atmosferică în mm. (Mediul lunar 723.0)	Diferența din presiun	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vîntului
715.3	-5.9	+7.4	+17.4+6.8	S

Din țeară 13 Martie n. 7 oare dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Tempera-tura Celsius	Vîntul direcția și tăria
Budapesta	762	+ 4.3	—
Sătmar	763	+ 6.2	SV 2
Cluj	762	+ 6.2	V 1
Orșova	763	+ 4.8	NV 1
Arad	764	+ 7.9	SO 3
Panciova	763	+ 7.6	NO 1

Sosiți în Sibiu.
La 15 Martie n.
Hotel „Neurhrer”. Bene, căpitan de cavalerie din Homorod. Maria Nicolauțiu, din Rîmnice. Iosif Kátai și Enrie Stefan, voiajori, din Budapesta.

Economie.
Furnisare. Camera de comerț din Brașov ne vestește, că în biroul aceleia se poate vedea o publicațiune a direcțiunii din Arad a căilor ferate de stat ungare despre furnisarea de lemn de cherestea pe seama aceleia. Terminul ofertelor e 8 Aprilie n. a. c.

Taxe la asupra cerealelor în Francia. Campania protecționistă deschisă cu multă furie de comisiunea vamală a camerei a hotărât pe guvernul francez să prezente un proiect de lege urcând vama pentru grîu dela 5 la 7 franci. Diverse măsuri completez această urcare de taxă. Între acestea figurează și aceea privitoare la diminuarea duratei fa-cultății întreprizitelor, care permite marilor speculatori de a înmagazina pentru mai mulți ani stockuri destinate la apăsa greu asupra cursurilor.

O depeșă din Paris anunță că camera a luat în dezbateră proiectul prezentat de gu-vern și că dl Charles Roux a combătut ur-carea taxelor ca împovărătoare pentru con-sumatorii francezi și a protestat în contra atitudinii Franței față cu grănele rusești dând de exemplul atitudinea Germaniei.
Pe de altă parte „Frankfurter Zeitung” află din St. Petersburg, că guvernul rus a adresat guvernului francez, în ceea-ce privește urcarea taxelor asupra grănelor, o notă în care recunoscend lealitatea Franței, declară că dacă urcarea acestei taxe ar păgubi ex-portul Rusiei, acesta ar usa de dreptul seu de a denunța tractatul de comerț cu Francia. Francia a răspuns că va face tot posibilul pentru a restrînge urcarea taxelor. Cu toate acestea, camera a votat cu mare majoritate urcarea taxelor vamale.

Prețul mărfurilor
Piața din Sibiu. Dela 13 Martie n. Grâu frumos 76 până 80 chilo f. 5.40 până 6.—, grâu mestecat 70 până 74 chilo f. 4.50 până 5.10, secară 70 până 74 chilo f. 3.40 până 3.80, orz 62 până 66 chilo f. 3.50 până 3.90, ovės 42 până 48 chilo f. 2.50 până 3.—, cucuruz 70 până 74 chilo f. 3.30 până 3.70, mălaiu 78 până 82 chilo f. 3.50 până 4.—, cartofi 68 până 70 chilo f. 1.60 până 1.80, sēmēnță de căneapă 49 până 50 chilo f. 4.— până 4.50, mazere 76 până 80 chilo f. 3.50 până 4.50, linte 78 până 82 chilo f. 3.— până 9.—, fasole 76 până 80 chilo f. 3.— până 4.—, păsat de grâu 100 chilo f. 15.— până 15.20, făină nr. — f. 14.60 făină nr. 2.— f. 13.20, făină nr. 3.— f. 10.20 slănină 100 chilo f. 54.— până 56.—, unsoare de porc f. 58.— până 60, sêu brut 100 chilo f. 20.— până 22.—, sêu de lumini f. 33.— până f. 34.—, lumini tur-neste de sêu f. 38.— până f. 40.—, săpun f. 20 până 30.—, fîn 100 chilo f. 1.60 până 2.10, căneapă n. 35.— până 37.—, lemne de foc uscate m. cub d. 3.— până 3.50, spirit p. 100 l. % 54— până 57 cr., carnea de vită chilo 48 cr. până 62, carnea de vițel 45 până 50 cr., carnea de porc 48 până 50 cr. carnea de berbec — până — cr., ouă 10 cu 18 până 20 cr.

Piața din Blaj. Dela 8 Martie n. Grâu, hec f. 4.— până 4.50, grâu mestecat f. 3.50 până 4.—, secară f. 3.50 până — ovės f. 2.25 până 2.50 cucuruz f. 2.— până 2.75, alac f. 2.— până —, cartofi f. 1.50 până 2.50, sēmēnță de căneapă f. 3.— până —, fasole f. — până —, carne de vită chilo 48l până — cr., carne de vițel — până — cr., carnea de porc 48 până — cr., carne de berbec 26 până — cr., 10 ouă cu 18 până 20 cr.

Piața din Făgăraș. În 9 Martie n. Grâu hectolitru f. 5.20 până 5.80; grâu mestecat f. 4.— până 4.50 secară f. 2.80 până f. 3.—; orz f. 2.50 până f. 2.80; ovės f. 2.70 până f. 2.90; cucuruz f. 3.— până f. 3.60; mazere f. 6.— până f. 7.— fasole f. 1.20 până f. 1.50; linte f. 8.— până f. 9.—; sēmēnță de căneapă f. 4.— până f. 5.— sēmēnța de in f. 6.— 7.—; cartofi f. 1.40 până 1.50; mălaiu f. 3.— până f. 9.—; sêu brut 100 chilogrami f. 22.— până f. 24.—; lumini de sêu turnate f. 41.— până f. 42, unsoare de porc 100 chit f. 64.— până f. 65.—; slănină 100 chilo f. 52 până f. 60.—; săpun 100 buc. f. 22.— f. 26.—; căneapă f. 30.— până f. 35.—; fîn f. 1.80 până f. 2.40 carne de vită chilo 46 cr.; carnea de vițel — până 40 cr.; carnea de porc — până 40.—; carnea de oaie — până 28.—; ouă 6 cu 10 cr.

Piața din Brașov. În 9 Martie n. Grâu frumos hect. f. 6.20, de mijloc f. 5.20, mai slab f. 5.—, grâu mestecat f. 4.—, secară frumoasă f. 3.50, de mijloc 3.— fl., mai slab —, orz frumos f. 4.—, de mijloc 4.—, ovės frumos f. 2.60, de mijloc —, cucuruz f. —, mălaiu f. 3.40, mazere f. 5.40, linte f. 12.—, fa-sole f. 3.50, sēmēnță de in f. 10.—, sēm. de căneapă f. 4.—, cartofi f. .—90, carne de vită p. chilo 46—52 cr. carne de porc 48 cr., ouă 7 cu 20 cr.

Tîrgul de rimători în Steinbruch. În 13 Martie n. s’au notat: ungurești bătrîni grei 50— cr. până 51— cr., de mijloc 50.— cr. până 51.— cr., ungurești grei tineri 53.½ cr. până 54.— cr., de mijloc 51.— cr. până 52.— cr., ușori 50.½ cr. până 51.— cr., marfă țerănească grea 49.— cr. până 50.— cr., de mijloc 49.½ cr. până 50.— cr., ușoare 49.— cr. până 50.— cr., românești, de Bako ny, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sâr-bești grei 50.— cr. până 51.— cr., transito de mijloc 50.— cr. până 51.— cr., transito ușori 48.— cr. până 49.— cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 13 Mart. n. 1894.

Sămînțe	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.		Sămînțe vechi ori noue	Sotul	Calitatea per Hect.		Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până			dela	până		
Grâu	74	—	—	—	—	—	—	—	—
Bănățenesc vechiu	74	—	—	—	—	—	—	—	—
Grâu dela Tisa	74	—	—	—	—	—	—	—	—
Grâu „Pesta”	74	—	—	—	—	—	—	—	—
Grâu de Alba-Reg.	74	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Baetica”	74	—	—	—	—	—	—	—	—
Grâu ung. de Nord	74	—	—	—	—	—	—	—	—

Sămînțe	Sotul	Calitatea per Hect.		Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până	dela	până
Săcără	—	70—72	—	5.45	5.70
Orz	de nutreț	60—62	—	6.—	6.40
„	de vînars	62—64	—	6.65	7.50
„	de bere	64—66	—	7.90	9.25
Ovės	—	39—41	—	—	—
Cucuruz (porumb)	bănăț.	—	75	6.95	7.4
„	de alt sîn	—	78	4.75	4.85
Meiu Hirică	—	—	—	—	—
„	—	—	—	4.10	4.50

Mărfi pe termen.	Grâu	Cucuruz	Ovės	Bani per 100 chilogr.		Mărfi pe 100 chilogr.
				dela	până	
„	de toam. de primă.	—	—	7.49	7.24	7.50
„	Octomvrie	—	—	—	—	7.20
„	Maiu-Iun	—	—	4.90	—	4.91
„	de toamnă.	—	—	6.97	—	6.99

Producte diverse	Sotul	Cursul	
		dela	până
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	4.—	58.—
„	roșie	62.—	—70
Oleu de rap.	rafinat	36.—	36.50
Uns. de porc	dela Pesta	52.50	53.—
„	dela țeară	—	—
Slănină	svătăntă	—	—
„	afumată	0.—	50.50
Sșu	—	38.—	39.—
Prune	—	—	—
Lictar	slavon, nou	14.50	14.25
„	bănățenesc	—	—
Miere	brută	—	—
„	galbină străcurată	—	—
Ceară	de Rosenau	152.—	155.—
Spirt	brut	16.—	17.50
„	Drojdințe de spirt	20.—	20.50

Cursul pieței din Sibiu.
Din 15 Martie n. 1894.
Hârtie-monetă română . . . Cump. 9.32 vînd. 9.87
Lire turcești . . . „ 11.12 „ 11.17
Imperiali . . . „ 10.07 „ 10.12
Ruble rusești . . . „ 1.32 „ 1.34

Bursa de Budapesta.
Din 13 Martie n. 1894.
Renta de aur ung. 6% 118.10
„ „ 4% 118.10
„ „ 5% . . . . . 123.—
Imprumutul căilor ferate ung. . . . . 123.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) . . . . . 126.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) 100.50
Bonuri rurale ung. 95.25
„ croate-slavone . . . . . 98.—
Obligațiunile desp. regalilor . . . . . 101.—
Imprumut cu premiu ung. . . . . 149.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin . . 143.—
Renta de hârtie austriacă . . . . . 98.—
„ de argint austriacă . . . . . 98.—
„ de aur austriacă 119.75
Losurile austriace din 1860 . . . . . 159.—
Acțiunile băncii austro-ungare . . . . . 1029.—
„ de credit ung. 440.50
„ „ austr. 367.70
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și economii „Albina”. . . . . 101.—
Argintul . . . . . —
Galbeni împărătești 5.83
Napoleon-dori 9.95
Mărci 100 imp. germane 61.05
Londra 10 Livres sterlingi 124.95

Bursa de Viena.
Din 13 Martie n. 1894.
Renta de aur ung. 6% 117.85
„ „ 4% 117.85
„ „ 5% 126.20
Imprumutul căilor ferate ung. 126.20
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) . . . . . 123.—
(Amortisarea datoriei căilo ferate de Ost ung. 2-a emisiune) 100.25
Bonuri rurale ung. 95.25
„ croate-slavone . . . . . 98.—
Imprumut cu premiu ung. 152.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin . . 143.25
Renta de hârtie austriacă 98.80
„ argint austriacă 97.90
„ aur austriacă 120.20
Losuri pentru austr. din 1860 . . . . . 159.—
Acțiunile băncii austro-ungare . . . . . 993.—
„ de credit ung. 432.60
„ „ austr. 360.25
Argintul . . . . . —
Galbeni împărătești 5.83
Napoleon-dori 9.95
Mărci 100 imp. germane 61.25
Londra 10 Livres sterlingi . . . . . 131.—

Bursa de Bucuresti.
Din 1 Martie v. —

Cele mai noue panglice de galon și moară pentru găteală.

Avis!

Am onorul a comunica P. T. mușterilor mei, că m'am reintors din călătoria mea la Viena, și atrag atențiunea cercului stimabililor mei mușteri asupra celor mai noi

articoli de modă pentru primăvară și vară

ce am cumpărat, acestia se deosebesc foarte mult de moda din anul trecut, prin urmare sunt ușor de cunoscut ca „novități“. Totodată prin cumpărare ieftină sunt în poziția de a vinde articoli noi și moderni cu prețuri cu mult mai ieftine ca până acum. Spre pildă stoffe de mătășă colorate pentru vestminte și bluse dela 70 cr. în sus; cele mai noue stoffe de vestminte, lățime dublă dela 30 cr. în sus. Zece mii de metri de levantină veritabilă după cel mai nou desemn dela 20 cr. în sus și diverși alți articoli neamintiți aici.

Îndeosebi fac atent pe P. T. dame la depositul meu bogat asortat cu cei mai noi articoli de confecțiune ca: Jachete (Brunnen), gulere Vollan, Sapes, jachete Figaro, mantale pentru fetițe și copii și dela cele mai mici până la cele mai mari jachete, despre a căror confecționare solidă și prețuri foarte ieftine binevoescă a se convinge.

Cu stimă:

R. Krassovsky.

Piața-Mare Nr. 16.

[607] 1—3

Lucruri din anul trecut de jumătate mai ieftine ca la vânzarea generală.

Cele mai noue sefire de păslă și levantine de păslă pentru bluse și haine.

Novități în umbrelute și corturi de ploaie!

De vânzare [708] 1—2

O casă în Ocna-Sibiului

aproape de băi, cu trei odăi, bucătărie, sofragerie, 2 pivniți mari, mai departe o curte mare cu edificii laterale, grădina cu o mulțime de pomi buni și fântână cu apă bună de beut. Informațiuni se primesc dela posesoară: Casa nr. 203 în casa Dinges în Ocna-Sibiului.

Nr. 672/1894.

[705] 2—2

Publicațiune.

Comuna Gurariului dorește a exploată printr'un întreprinzător un teritor de 72 jugere pădure de fag pe lângă o taxă de fiecare stânjin.

Întreprinzătorului îi va sta la dispozițiune dreptul comunei de plutire.

Licitațiunea se va ține în 22 Martie a. c. st. n. la 10 oare a. m. în cancelaria comunală din Gurariului începându-se cu prețul strigării de 1 fl. de stânjin. Vadiul va fi 500 fl.

Condițiunile detaliate se pot privi la primăria comunală.

Săliște, în 12 Martie 1894.

Pretorul-suprem:

Lemény.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască legea numită veterinară. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare poporală a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de târgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română poporală. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

impărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe despre

LEGEA VETERINARĂ

și
BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. mari)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

Institutul Tipografie în Sibiu.

PICĂTURI DE STOMAC
MARIA-ZELL,

de un efect excelent la morburile de stomac,
un medicament indispensabil de casă și
poporal demult cunoscut.

Simptomele, după care se cunosc morburile de stomac sunt: Lipsă de apetit, slăbirea stomacului, răsunare a miros greu, blesare, rigăeală acră, colică, arsuri în gât, producere peste măsură de flegmă, gâlbănare, greață și vomare, cărcei de stomac, scaun tare și constipațiune.

Și la dureri de cap, încălcarea peste măsură a stomacului cu mâncări și beuturi, la limbrici, morburile de ficat și hâmorroidale un remediu vindecător probat.

La morburile numite picăturile de stomac Maria Zell s'au dovedit de mulți ani ca cele mai bune, ceea-ce confirmă sute de atestate. Prețul unei sticle dimpreună cu îndrumarea cum să se folosească 40 cr., sticlă dublă 70 cr. Expediție centrală prin apotecarul Carol Brady, Kremsier (Moravia). Cumpărătorii sunt rugați a fi cu precauțiune la marcă și subscriere. Să se considere ca veritabile numai astfel de picături, pe al căror emballage e lipită o fașie verde cu cuvintele: „Garantez de veritabilitate“. Aceasta fașie e provăzută și cu iscălitura mea. [1859] 26—43

Picăturile de stomac Maria-Zell veritabile se află în Sibiu: Farmacia K. Müller, farmacia Aug. Teutsch; Făgăraș: farmacia de Pildner, farm. Schuster; Sighișoara: farm. F. Folbert, farm. I. H. Weber; Mercurea: farm. Alb. Zink; Cohalm: farm. erez. S. Nagelschmidt.

Pilulele curățitoare de sânge

numite mai demult pilule universale ale lui

[2625] 11—12

I. PSERHOFER

merită cu tot dreptul numele din urmă, pentru-că în adevăr există multe boale, în care aceste pilule au confirmat efectul lor în adevăr excelent.

De mulți ani aceste pilule sunt pretutindenea lățite și puține familii vor fi în care să lipsească o mică proviziune din acest excelent mijloc de casă.

De mulți medici aceste pilule au fost și sunt recomandate ca mijloc de casă, cu deosebire contra tuturor boalelor, care se nasc din mistuirea rea și din obstipațiune, ca: *perturbațiuni în circulația ferii, boale de ficat, slăbirea marelor, colică, congestiuni de sânge la creeri, hemoroizi etc.*

Prin însușirea lor curățitoare de sânge ele sunt de efect cu deosebire bun la *anemie* și la boalele rezultate din aceasta, ca: *gâlbănarea, dureri de cap neuroase etc.* Afară de aceea aceste pilule curățitoare de sânge lucră atât de domol, încât nu causează nici cea mai mică durere, și prin urmare pot fi luate fără grije și de persoanele cele mai slabe și chiar și de copii.

Aceste pilule curățitoare de sânge se produc veritabile singur numai în farmacia la „Mărul de aur al imperiului“ a lui I. Pserhofer, Singerstrasse Nr. 15, Viena, și costă o șatule cu 15 pilule 21 cr. v. a., o ruletă cu 6 șatule costă fl. 1.05, trimitere nefrancată cu rambursă fl. 1.10. Trimitându-se bani înainte o ruletă de pilule francată costă fl. 1.25, 2 rulete fl. 2.30, 3 rulete fl. 3.35, 4 rulete fl. 4.40, 5 rulete fl. 5.20, 10 rulete fl. 9.20. Mai puțin ca o ruletă nu se poate expeda.

NB. În urma lățirii lor mari aceste pilule sunt imitate sub cele mai diferite forme și numiri; ne rugăm deci a cere apriat *pilulele curățitoare de sânge ale lui I. Pserhofer* și a considera numai pe acelea de veritabile, a căror instrucțiune de întrebuintare este provăzută cu iscălitura I. Pserhofer și care poartă pe inscripția coperișului aceeași iscălitură cu scrisoare roșie.

Dintre nenumeratele scrisori, în care consunții acestor pilule mulțumesc pentru sănătatea redobândită după cele mai diferite și mai grele boale, lăsam să urmeze aici numai puține, cu observarea că ori-cine, care le-a folosit numai odată le recomandă mai departe:

Köln, 30 Aprilie 1893.

Stimate Domnule Pserhofer! Fii atât de bun și trimite-mi carăși 15 suluri din neîntrecutele D-Tale piluri pentru curățirea sângelui, cu rambursă postală. Și prin aceasta îți exprim sincera mea mulțumită pentru puterea miraculoasă a pilurilor D-Tale.

Timează cu înaltă stimă Francisc Pawlistik, Köln Lindenthal.

Hrasche, lângă Flödnik, 12 Septembrie 1887.

Stim. Domn! Voa lui D-zeu a fost că mi-a venit în mâni pilulele D-V., ear' acum Vă scriu despre rezultat: m'am fost răcit în patul nașterii, așa că n'am mai putut lucra nimica și acum sigur aș fi deja moartă dacă nu m'ar fi scăpat miraculoasele D-Voastre pilule. Dumnezeu să Te binecuvinteze de o mie de ori pentru aceasta. Am încredere, că pilulele D-Voastre mă vor vindea de tot, precum au dat și altora sănătatea. Teresa Knific.

Wiener-Neustadt, 9 Decembrie 1887.

Stimabile Domn! Vă exprim cea mai călduroasă mulțumită în numele mătușei mele de 60 de ani. Aceasta a pățit 5 ani de catar cronic de

stomac și de boală de apă. Viețați era chin și se credea deja perdată. Din întâmplare a căpătat o șatule din excelențele D-Voastre pilule curățitoare de sânge și după întrebuintare mai lungă a acestora s'a vindecat.

Cu distinc respect Josefa Weinzettel.

Eichengraberamt. lângă Gföhl, 27 Martie 1889.

Stimabile Domn! Devotat subscrierul mă rog a-mi trimite încă odată 4 rulete din pilulele D-Voastre intr'adever folositoare și excelențe. Nu pot între-lisa a Vă exprima deplina mea recunoștință despre valoarea acestor pilule, care le voi recomanda cu toată căldura tuturor bolnavilor ori-unde voi avé prilegiu. Despre această mulțumită a mea Te împuternicesc să faci ori-ce întrebuintare publică. Cu distinc respect Ignatie Hahn.

Gotschdorf, lângă Kohlbach, Silesia-austriacă, 8 Octomvrie 1888.

Stimabile domn! Te rog frumos a-mi trimite o ruletă cu 6 șatule din pilulele D-Voastre universale curățitoare de sânge. Numai miraculoaselor D-Voastre pilule am să mulțumesc că am scăpat de o boală de stomac, care m'a chinat 5 ani de zile. Aceste pilule nu se vor mai găta nici-când din casa mea și Vă exprim prin aceasta cea mai călduroasă a mea mulțumită. Cu cel mai mare respect Anna Zwickel.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIU.

Au eșit de sub tipar:

A doua edițiune

ȚINEREA VITELOR

de
Eugen Brote,
president al „Reuniunii române de agricultură din
comitatul Sibiu“.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

În editura „Institutului tipografic“

a apărut și se află de vânzare

Prăsirea pomilor

de

D. COMSA,

membru în comitetul central al „Reuniunii române agricole“.

Prețul unui exemplar 12 cr.

Institut tipografic în Sibiu.

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la Institutul
Tipografie în Sibiu

MEMORIALUL

arhiepiscopului și metropolitului

Andrieu baron de Șaguna

sau

luptele naționale-politice ale Românilor

1846—1873

de

NICOLAE POPEA,

archimandrit-veicar arhiepiscopesc.

Tomul I.

Prețul 1 fl. 30 cr.